

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ
КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІЛОСОФІЯ**

освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування
спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
галузь знань 07 Управління та адміністрування
освітній ступінь бакалавр

Розробник:

Кончаковський Євген,
к.е.н., доцент кафедри гуманітарних і
соціальних дисциплін

Гарант ОПП:

Безкровний Олександр,
к.е.н., доцент

Назва навчальної дисципліни	Філософія обов'язковий компонент ОПП
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Кончаковський Євген , к.е.н., доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін. Контакти: ауд. 458, навчальний корпус № 4 e-mail: ievgen.konchakovskiyi@pdaa.edu.ua https://www.pdaa.edu.ua/people/konchakovskyy-yevgen-olegovych
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Попередні умови для вивчення дисципліни	дисципліни, які передують її вивченню – правознавство, університетська освіта.

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти знань із: філософії як світогляду людини; визначення загального ставлення людини до світу в цілому; розуміння світоглядних, пізнавальних, ціннісних і соціальних проблем буття.

Основні завдання навчальної дисципліни:

- розуміння становлення, розвитку і вирішення найзагальніших проблем людства на протязі розвитку світової філософії, включаючи історію української філософської думки як невід'ємної складової духовної культури людства;
- формування гуманістичного потенціалу особистості, її високої духовності та загальної культури в умовах розбудови громадянського суспільства в незалежній Україні;
- оволодіння принципами діалектичного мислення як універсального методу пізнавальної діяльності;
- розвиток логічного мислення, здатності самостійно аналізувати складні явища суспільного життя;
- уміння свідомо використовувати наукову методологію в розв'язанні завдань економічної теорії і професійної практики.

Компетентності	Програмні результати
<p>загальні: ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>	<p>ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні. ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.</p>

Програма навчальної дисципліни

Тема 1 Філософія як специфічний тип знань

Тема 2 Стародавня філософія

Тема 3 Філософія Середньовіччя та Відродження

Тема 4 Філософія Нового часу та Просвітництва

Тема 5 Німецька класична філософія

Тема 6 Сучасна світова філософія

Тема 7 Українська філософія

Тема 8 Онтологія: проблема буття

Тема 9 Свідомість

Тема 10 Філософія пізнання

Тема 11 Логіка методологія наукового пізнання

Тема 12 Філософська антропологія

Тема 13 Соціальна філософія

Тема 14 Філософія науки і культури, стратегія майбутнього

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 90. Кількість кредитів – 3. Форма семестрового контролю – залік.

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право й суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

2. Система оцінювання

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів	Форми оцінювання результатів навчання
ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.	33	33	20	Опитування, виконання завдань самостійної роботи, підготовка реферату та презентації.
ПР 18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.	33	33	20	
ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.	34	34	20	
Разом	100	100	60	

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи студентів			
	Опитування	Реферат, презентація	Виконання завдань самостійної роботи	Разом по темі
Тема 1. Філософія як специфічний тип знань	-		3	3
Тема 2. Стародавня філософія	6		3	9
Тема 3. Філософія Середньовіччя та Відродження	-		3	3
Тема 4. Філософія Нового часу та Просвітництва	6		3	9
Тема 5. Німецька класична філософія	6		3	9
Тема 6. Сучасна світова філософія	6		3	9
Тема 7. Українська філософія	-		3	3
Тема 8. Онтологія: проблема буття	6		3	9
Тема 9. Свідомість		8	3	11
Тема 10. Філософія пізнання	6		3	9
Тема 11. Логіка методологія наукового пізнання	-		3	3
Тема 12. Філософська антропологія	6		3	9
Тема 13. Соціальна філософія	-	8	3	11
Тема 14. Філософія науки і культури, стратегія майбутнього	-		3	3
Разом	42	16	42	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Бичко Ігор та ін. Філософія. К.: Центр навчальної літератури. 2019. 648 с.
2. Вступ до філософії / під редакцією Л. Нікітіна. К.: Центр навчальної літератури. 2020. 256 с.
3. Гринів О. Історія української філософії. Львів : Тріада плюс, 2015. 302 с.
4. Губерський Леонід Філософія. Підручники для ВУЗів. Харків: Фоліо. 2018. 621 с.
5. Індійська філософія Підручники для ВУЗів / за ред. Т. Кононенко. Харків: Фоліо. 2019. 144 с.
6. Лозовий Віктор та ін. Основи філософських знань. Філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство. К.: Центр навчальної літератури. 2020. 1028 с.
7. Лузан Анатолій Вступ до філософії. К.: Центр навчальної літератури. 2019. 136 с.
8. Марія Фюрст, Юрген Трінке Філософія (переклад Вахтанг Кебуладзе). К.: Дух і Літера, Інститут релігійних наук св. Томи Аквінського. 2018. 544 с.
9. Основи філософії. Навчальний посібник / Під редакцією Михайла Шмиголя. К.: Центр навчальної літератури. 2019. 412 с.
10. Петрушенко Віктор Філософія. Львів, Львівська політехніка. 2019. 596 с.
11. Предборська Ірина та ін. Філософські абрисы сучасної освіти. Суми: Університетська книга. 2019. 225 с.
12. Рубанець Олександра Філософські проблеми наукового пізнання. Суми: Університетська книга. 2019. 229 с.
13. Bryan Magee The Story of Philosophy London. Dorling Kindersley. 240 p.
14. Massimo Pigliucci and Gregory Lopez Live Like A Stoic: 52 Exercises for Cultivating a Good Life. Ebury Press. 2019. 336 p.
15. The Philosophy Book. Dorling Kindersley. 2019. 352 p.
16. The Little Book of Philosophy. Dorling Kindersley. 2018. 208 p.

Допоміжні:

1. Афанасенко В. Філософія: Підруч. для вищої школи. 3.вид., перероб. та доп. Харків: Прапор, 2004. 735 с.

2. Буслинський В. Філософія: Навч. посібник для студ. і аспірантів вищ. навч. закладів. Київ. 2002. 315с.
3. Варвянський С.М. Методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни за кредитно – модульною системою (Філософія, логіка, релігієзнавство). Полтава, 2007. 107 с.
4. Воронкова В. Філософія: Навчальний посібник. Київ: ВД «Професіонал», 2004. 460 с.
5. Герасимчук А.А. Філософія. К. : Друкарська майстерня, 1999. 187 с.
6. Горак Г.І. Філософія. К. : Вілбор, 1998. 272 с.
7. Ільїн В. Філософія: Підручник. В 2-х ч. К.: Альтерпрес, 2002. Ч.1: Історія розвитку філософської думки. 2002. 463 с.
8. Пазенюк В. С. Філософія : навч. посібник. К. : Академвидав, 2008. 280 с.
9. Петрушенко В.Л. Філософія. К.. : Каравела, 2001. 448 с.
10. Подольська Є.А. Кредитно-модульний курс з філософії. Філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство. К. : ЦУЛ, 2006. 624 с.
11. Саух П.Ю. Філософія. К. : ЦУЛ, 2003. 256 с.
12. Сморж Л. Філософія : Навчальний посібник. К. : Кондор, 2004. 414 с.
13. Філософія : Курс лекцій: Навч. посіб. для студ. вищ. закл. освіти. К.: Каравела; Львів: Новий Світ-2000, 2001. 444 с.
14. Подольська, Є. А. Кредитно-модульний курс з філософії: філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство: навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури, Інкос, 2006. 624 с.
15. Практикум з філософії: навч. посібн. Львів: Новий Світ-2000, Магнолія плюс, 2003. 256с.
16. Філософія: курс лекцій. / за ред. О. Ф. Надольного. К. : Вікар, 2000. 516с.
17. Філософія: підр. для студентів вищих закладів освіти / І. В. Бичко, І. В. Бойченко, В. Г. Табачковський та ін. 2-ге вид., стереотип. К. : Либідь, 2002. 408 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет:

1. Декарт Р. Метафізичні роздуми. -/ Р.Декарт Метафізичні роздуми. Київ., 2000. - С. 7-70. ULR <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/Dekart/index.html>
2. Декарт Р. Міркування про метод (пер. з фр.) Київ: «Тандем№», 2001. ULR www.management.com.ua/vision/vis017.html
3. Добронравова І.С. Ідеали і типи наукової раціональності. Київ. 2014. ULR. <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/dobr-ideal.html>
4. Електронна бібліотека Іхтіка. Багато філософської літератури: книжки, автореферати, дисертації, статті, збірники матеріалів конференцій і дуже багато підручників по філософії. ULR: <http://ihtik.lib.ru>.